

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Одеського національного університету
імені І.І.Мечникова

М. Коваль

«25»

квітня

2015 р.

ПОЛОЖЕННЯ

«Про присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам Одеського національного університету імені І.І.Мечникова»

I. Загальні положення

1. Цей Порядок визначає механізм присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам ОНУ імені І.І.Мечникова, а також основні критерії оцінки їх науково-педагогічної або наукової діяльності.
2. Рішення про присвоєння вчених звань професора, доцента та старшого дослідника (далі – вчені звання) науковим і науково-педагогічним працівникам приймаються Вченою радою ОНУ імені І.І.Мечникова (далі – Вченою радою).
3. Рішення Вченої ради про присвоєння вченого звання приймається таємним голосуванням.
4. Засідання Вченої ради вважається правомочним, якщо на ньому присутні не менше ніж дві третини її членів.
5. Рішення Вченої ради вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало не менше ніж три чверті від кількості членів Вченої ради, присутніх на засіданні.
6. Рішення Вченої ради дійсне протягом одного календарного року.
7. Рішення Вченої ради про присвоєння вченого звання затверджується Атестаційною комісією МОН.

II. Основні критерії оцінки науково-педагогічної або наукової діяльності здобувачів учених звань

1. **Вчене звання професора** присвоюють працівникам ОНУ імені І.І.Мечникова, які здійснюють освітню діяльність за відповідною спеціальністю на відповідному рівні вищої освіти та:
  - 1) яким присуджено науковий ступінь доктора наук;
  - 2) яким присвоєно вчене звання доцента або старшого дослідника (старшого наукового співробітника);

3) які мають:

- стаж роботи не менше 10 років у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації на посаді асистента, викладача, старшого викладача, доцента, професора, завідувача (або його заступника) кафедри, в тому числі останній календарний рік на одній кафедрі ОНУ імені І.І.Мечникова на посаді доцента, професора, завідувача (або його заступника) кафедри, зокрема за сумісництвом (не менше 0,25 посадового окладу) або за трудовим договором (контрактом) із погодинною оплатою (не менше 120 годин). Для наукових працівників, які займаються науково-педагогічною діяльністю, стаж роботи може становити не менше п'ятнадцяти років на посадах наукових працівників (у наукових установах Національної академії наук та національних галузевих академіях наук іншого підпорядкування, наукових організаціях, наукових підрозділах ОНУ імені І.І.Мечникова на посаді завідувача (начальника) наукового відділу (відділення, сектору, лабораторії), головного наукового співробітника, провідного наукового співробітника, старшого наукового співробітника або директора, заступника директора, вченого секретаря та науково-педагогічних (відповідно до абзацу першого цього підпункту).

- не менше 3 навчально-методичних праць або 1 підручника чи навчального посібника та не менше 10 наукових праць, опублікованих після захисту докторської дисертації, з яких не менше 5 наукових статей розміщено у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях та не менше 2 статей, які опубліковані у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз Scopus чи Web of Science, і не є перекладами з інших мов;

- сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) з мов країн Європейського Союзу або кваліфікаційні документи (диплом про вищу освіту, науковий ступінь), пов'язані з використанням цих мов, або не менше 10 праць, які опубліковані англійською мовою у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз Scopus чи Web of Science, та не є перекладами з інших мов;

4) які пройшли навчання, стажування або працювали у вищому навчальному закладі, науковій (або науково-технічній) установі в країні, що входить до Організації економічного співробітництва та розвитку (далі – ОЕСР) та/або Європейського Союзу (далі – ЄС), або є (чи були) керівниками/виконавцями проектів, що фінансуються зазначеними країнами, та мають відповідні сертифікати, свідоцтва, дипломи чи інші документи, які це підтверджують, у тому числі, стажування у формі участі у навчально-методичних семінарах, що проводяться викладачами, фахівцями-методистами університетів країн-членів ЄС, або працюють на підставі угоди про наукове співробітництво між ОНУ імені І.І.Мечникова і науковою установою чи навчальним закладом, що входить до ОЕСР та/або ЄС;

5) які викладають навчальні дисципліни, як правило, лекції, державною мовою (для філологів – мовою спеціальності) та/або мовою країни, яка входить до ОЕСР, на високому науково-методичному рівні, що підтверджено висновком кафедри і науково-методичної ради факультету/інституту.

2. Рішення Вченої ради про присвоєння **вченого звання професора працівникам наукових підрозділів ОНУ імені І.І.Мечникова (зі спеціальності)** приймається з урахуванням відгуків не менше шести працівників цього наукового підрозділу – фахівців, яким із відповідної галузі знань (науки) та спеціальності присуджено науковий ступінь доктора наук, доктора філософії (кандидата наук) та/або присвоєно вчене звання професора.

Вчене звання професора присвоюється працівникам:

- 1) яким присуджено науковий ступінь доктора наук;
- 2) яким присвоєно вчене звання доцента або старшого дослідника (старшого наукового співробітника);
- 3) які працюють на посаді завідувача (начальника) наукового відділу (відділення, сектору, лабораторії), головного наукового співробітника, провідного наукового співробітника, старшого наукового співробітника або директора, заступника директора, вченого секретаря;
- 4) які мають:
  - стаж наукової та науково-педагогічної роботи не менше 10 років, у тому числі, останній календарний рік в ОНУ імені І.І.Мечникова на одній із зазначених посад у підпункті 1 цього розділу;
  - 15 наукових праць, опублікованих після захисту докторської дисертації, з яких не менше 10 наукових статей уміщено у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях та не менше 3 статей, які опубліковані у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз Scopus чи Web of Science, і не є перекладами з інших мов (10 наукових праць можуть бути замінені опублікованою монографією англійською мовою в одному з міжнародних видавництв);
  - сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) з мов країн Європейського Союзу або кваліфікаційні документи (диплом про вищу освіту, науковий ступінь), пов'язані з використанням цих мов, або наявність у здобувача не менше 10 праць, опублікованих англійською мовою у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз Scopus чи Web of Science і не є перекладами з інших мов;
- 5) які пройшли навчання, стажування або працювали у вищому навчальному закладі, науковій (або науково-технічній) установі в країні, що входить до ОЕСР та/або ЄС, або є (чи були) керівниками/виконавцями проєктів, що фінансуються зазначеними країнами, та мають відповідні сертифікати, свідоцтва, дипломи чи інші документи, які це підтверджують, або працюють на підставі угоди про наукове співробітництво між ОНУ імені І.І.Мечникова і науковою установою чи навчальним закладом, що входить до ОЕСР та/або ЄС;
- 6) які підготували не менше трьох докторів філософії (кандидатів наук).

3. Вчене звання професора присвоюється працівникам ОНУ імені І.І.Мечникова, яким не присуджено ступінь доктора наук, але:

- 1) які мають науковий ступінь доктора філософії (кандидата наук);
- 2) яким присвоєно вчене звання доцента або старшого дослідника (старшого наукового співробітника);
- 3) які здійснюють навчальну діяльність у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації не менше 15 навчальних років на посаді асистента, викладача, старшого викладача, доцента, професора, завідувача (або його заступника) кафедри, в тому числі, останній календарний рік на одній кафедрі ОНУ імені І.І.Мечникова на посаді доцента, професора, завідувача (або його заступника) кафедри, зокрема за сумісництвом (не менше 0,25 посадового окладу) або за трудовим договором (контрактом) із погодинною оплатою (не менше 120 годин);
- 4) які мають:
  - не менше 3 навчально-методичних праць або 2 підручників чи навчальних посібників та 15 наукових праць, із яких не менше 8 наукових статей уміщено у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях та не менше 4 статей, які опубліковані у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз Scopus чи Web of Science, і не є перекладами з інших мов;
  - сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) з мов країн Європейського Союзу або кваліфікаційні документи (диплом про вищу освіту, науковий ступінь), пов'язані з використанням цих мов;
- 5) які пройшли навчання, стажування або працювали у вищому навчальному закладі, науковій (або науково-технічній) установі в країні, що входить до ОЕСР та/або ЄС, або є (чи були) керівниками/виконавцями проектів, що фінансуються зазначеними країнами, та мають відповідні сертифікати, свідоцтва, дипломи чи інші документи, які це підтверджують, у тому числі, стажування у формі участі у навчально-методичних семінарах, що проводяться викладачами, фахівцями-методистами університетів країн-членів ЄС, або працюють на підставі угоди про наукове співробітництво між ОНУ імені І.І.Мечникова та науковою установою чи навчальним закладом, що входить до ОЕСР та/або ЄС;
- 6) які викладають навчальні дисципліни, як правило, лекції, державною мовою (для філологів – мовою спеціальності) та/або мовою країни, яка входить до ОЕСР, на високому науково-методичному рівні, що підтверджено висновком кафедри і науково-методичної ради факультету/інституту;
- 7) які підготували не менше трьох докторів філософії (кандидатів наук).

4. Вчене звання доцента присвоюється працівникам ОНУ імені І.І.Мечникова, які здійснюють освітню діяльність за відповідною спеціальністю на відповідному рівні вищої освіти та:

1) яким присуджено науковий ступінь доктора філософії (кандидата наук), доктора наук;

2) які мають:

- стаж роботи не менше п'яти навчальних років у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації на посадах асистента, викладача, старшого викладача, доцента, професора, завідувача (або його заступника) кафедри, в тому числі, останній календарний рік на одній кафедрі ОНУ імені І.І.Мечникова, зокрема за сумісництвом (не менше 0,25 посадового окладу) або за трудовим договором (контрактом) із погодинною оплатою (не менше 120 годин);

- не менше 2 навчально-методичних праць або 1 підручника чи навчального посібника та 5 наукових праць, які опубліковані після захисту дисертації, з яких не менше 3 наукових статей уміщено у вітчизняних/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях, та не менше 1 статті, яка опублікована у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз Scopus чи Web of Science, і не є перекладом з інших мов;

- сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) з мов країн Європейського Союзу або кваліфікаційні документи (диплом про вищу освіту, науковий ступінь), пов'язані з використанням цих мов, або не менше 10 праць, які опубліковані англійською мовою у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз Scopus чи Web of Science, і не є перекладами з інших мов;

3) які пройшли навчання, стажування або працювали у вищому навчальному закладі, науковій (або науково-технічній) установі в країні, що входить до ОЕСР та/або ЄС, або є (чи були) керівниками/виконавцями проєктів, що фінансуються зазначеними країнами, та мають відповідні сертифікати, свідоцтва, дипломи чи інші документи, які це підтверджують, у тому числі, стажування у формі участі у навчально-методичних семінарах, що проводяться викладачами, фахівцями-методистами університетів країн-членів ЄС, або працюють на підставі угоди про наукове співробітництво між ОНУ імені І.І.Мечникова та науковою установою чи навчальним закладом, що входить до ОЕСР та/або ЄС, або взяли участь у роботі не менше ніж однієї наукової конференції (конгресу, симпозіуму, семінару), проведеної в країні, що входить до ОЕСР та/або ЄС;

4) які викладають навчальні дисципліни, як правило, лекції державною мовою (для філологів – мовою спеціальності) та/або мовою країни, яка входить до ОЕСР, на високому науково-методичному рівні, що підтверджено висновком кафедри і науково-методичної ради факультету/інституту.

5. Вчене звання старшого дослідника присвоюється працівникам ОНУ імені І.І.Мечникова, зарахованим на посади після обрання за конкурсом чи в порядку атестації, зокрема за сумісництвом, та:

1) яким присуджено науковий ступінь доктора філософії (кандидата наук), доктора наук;

2) які мають:

- стаж наукової роботи не менше п'яти років на посаді старшого наукового співробітника, провідного наукового співробітника, головного наукового співробітника, доцента, професора, заступника завідувача (начальника) та завідувача (начальника) науково-дослідного відділу (відділення, сектору, лабораторії), завідувача кафедри, призначені на посади ректора, проректора з наукової роботи, директора, заступника директора з наукової роботи, вченого секретаря, за умови успішної роботи на зазначених посадах в ОНУ імені І.І.Мечникова не менше календарного року;

- 15 наукових праць, опублікованих після захисту дисертації, з яких не менше 10 наукових статей уміщено у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях та не менше 2 статей, які опубліковані у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз Scopus чи Web of Science, і не є перекладами з інших мов;

- сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) з мов країн Європейського Союзу або кваліфікаційні документи (диплом про вищу освіту, науковий ступінь), пов'язані з використанням цих мов, або не менше 10 праць, які опубліковані англійською мовою у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз Scopus чи Web of Science, і не є перекладами з інших мов;

3) які пройшли навчання, стажування або працювали у вищому навчальному закладі, науковій (або науково-технічній) установі в країні, що входить до ОЕСР та/або ЄС, або є (чи були) керівниками/виконавцями проєктів, що фінансуються зазначеними країнами, та мають відповідні сертифікати, свідоцтва, дипломи чи інші документи, які це підтверджують, або працюють на підставі угоди про наукове співробітництво між ОНУ імені І.І.Мечникова та науковою установою чи навчальним закладом, що входить до ОЕСР та/або ЄС, або взяли участь у роботі не менше ніж однієї наукової конференції (конгресу, симпозіуму, семінару), проведеної в зазначених країнах.

Рішення Вченої ради про присвоєння вченого звання старшого дослідника приймається з урахуванням відгуків не менше шести працівників ОНУ імені І.І.Мечникова – фахівців, яким із відповідної галузі знань (науки) та спеціальності присуджено науковий ступінь доктора наук, доктора філософії (кандидата наук) та/або присвоєно вчене звання професора, доцента чи старшого дослідника (старшого наукового співробітника).

Вчене звання старшого дослідника може бути присвоєно за спеціальністю, що належить до іншої галузі, ніж галузь, у якій здобувачеві присуджено науковий ступінь доктора філософії (кандидата наук), за умови, що опубліковані наукові праці містять отримані здобувачем нові науково

обгрунтовані результати, які в сукупності вирішують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для відповідної галузі знань.

Якщо при присвоєнні вченого звання старшого дослідника в ОНУ імені І.І.Мечникова немає достатньої кількості висококваліфікованих фахівців із відповідної спеціальності, то Вчена рада може розглядати питання щодо присвоєння вченого звання здобувачу з урахуванням відгуків фахівців інших вищих навчальних закладів або наукових установ, які відповідають вимогам (фахівці, яким із відповідної галузі знань (науки) та спеціальності присуджено науковий ступінь доктора наук, доктора філософії (кандидата наук) та/або присвоєно вчене звання професора), або за клопотанням Вченої ради питання щодо присвоєння вченого звання старшого дослідника може розглядати вчена рада іншого вищого навчального закладу чи наукової установи.

III. Розгляд атестаційних матеріалів

1. Атестація здобувачів учених звань професора і доцента, які ведуть навчально-методичну роботу, здійснюється на кафедрі, де вони працюють. При цьому профіль педагогічної роботи здобувача повинен відповідати основному напрямку діяльності даної кафедри. Якщо здобувач працює на багатопрофільній кафедрі, то у рішенні щодо присвоєння вченого звання вказується основний курс, який він викладає.

2. Атестація здобувачів вченого звання професора та старшого дослідника, які працюють у наукових підрозділах ОНУ імені І.І.Мечникова, здійснюється зі спеціальності за профілем їх основної діяльності відповідно до галузей знань і спеціальностей з урахуванням трансформації галузей науки та наукових спеціальностей відповідно до законодавства.

3. Розгляд атестаційних матеріалів здобувачів учених звань здійснюється Вченою радою, за висновком кафедри, відповідного структурного підрозділу (факультету, інституту) або наукової установи.

4. Розгляду атестаційних матеріалів на кафедрі має передувати проведення відкритої лекції для студентів відповідного напрямку підготовки (спеціальності) за умови присутності на ній не менше трьох викладачів кафедри.

5. На засіданні кафедри у присутності не менше ніж двох третин членів кафедри заслуховується звіт про науково-педагогічну діяльність здобувача та результати проведення відкритої лекції.

За результатами розгляду атестаційних матеріалів кафедра:

- готує висновок, яким підтверджуються високий науково-методичний рівень викладання навчальних дисциплін та відповідність здобувача заявленому вченому званню, і передає вченому секретареві Вченої ради;
- або рекомендує доопрацювати атестаційні матеріали.

Рішення кафедри приймається більшістю голосів від складу кафедри відкритим або таємним голосуванням (за вибором членів кафедри).

Повторно атестаційні матеріали розглядаються на кафедрі ОНУ імені І.І.Мечникова після доопрацювання.

7. Порядок розгляду атестаційних матеріалів здобувачів учених звань на засіданні Вченої ради щодо присвоєння вчених звань професора, доцента і старшого дослідника визначається Вченою радою.

8. Вчений секретар після прийняття Вченою радою рішення про присвоєння здобувачу вченого звання протягом 15 днів оформлює атестаційну справу здобувача вченого звання відповідно до вимог та надсилає її до МОН України.

9. Вчена рада на запити МОН України надає додаткову інформацію і матеріали про діяльність здобувача вченого звання, процедуру його атестації.

10. На рішення Вченої ради про присвоєння/відмову у присвоєнні вченого звання здобувач ученого звання протягом двох місяців із дня прийняття рішення Вченою радою може подати апеляцію до Вченої ради або до МОН України.

У разі надходження апеляції до Вченої ради формується склад апеляційної комісії, крім випадків, коли апеляція не містить аргументів по суті виявлених недоліків. Апеляційна комісія формується у складі голови і членів комісії. Рішення щодо утворення апеляційної комісії та затвердження її складу приймає Вчена рада.

Апеляційна комісія готує висновок, який підписують усі члени комісії.

11. На підставі висновку апеляційної комісії Вчена рада приймає рішення про задоволення або про відмову в задоволенні апеляції.

Якщо апеляцію здобувача вченого звання задоволено, то Вчена рада може прийняти рішення про присвоєння вченого звання та в установленому порядку надіслати до МОН атестаційну справу здобувача вченого звання.

**Схвалено на засіданні Вченої ради ОНУ імені І.І.Мечникова
(протокол №8 від 25.04.2017 р.)**

Вчений секретар

С.В. Курандо